

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น อันส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยเพิ่มเติมหลักการในการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อและขจัดมลพิษให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และเพิ่มมาตรการในการกำกับดูแลในการดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดไว้ ปรับปรุงแหล่งที่มาและการใช้จ่ายเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและคล่องตัวยิ่งขึ้น ปรับปรุงมาตรการในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการควบคุมมลพิษให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งขยายขอบเขตการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ให้รวมถึงเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีป และทะเลหลวงที่ประเทศไทยมีสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตราบเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือความตกลงที่ทำกับต่างประเทศ เพื่อให้สามารถส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในบริเวณดังกล่าวได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนและประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

“คุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สภาวะที่แสดงถึงดุลยภาพของสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน

“มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า มาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ ระดับเสียงและความสั่นสะเทือน ดิน ตะกอนดิน และสิ่งแวดล้อมเรื่องอื่น ๆ ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไป สำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

“มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด” หมายความว่า มาตรฐานซึ่งกำหนด เพื่อควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ออกสู่สิ่งแวดล้อม

“มลพิษ” หมายความว่า สารใด ๆ หรือสิ่งเจือปนที่ถูกระบายหรือปล่อยทิ้ง จากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อม ในปริมาณหรือความเข้มข้นที่ก่อให้เกิดหรือ อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ของประชาชน และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือ เหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกระบายหรือปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

“ภาวะมลพิษ” หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อน โดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง

“แหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า แหล่งที่มาของมลพิษซึ่งอาจทำให้เกิดผล กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน ทั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่เคลื่อนที่ได้ และแหล่งกำเนิดมลพิษเคลื่อนที่ไม่ได้

“เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือ ผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ

“ของเสีย” หมายความว่า กากของเสีย ของเสียอันตราย น้ำเสีย อากาศเสีย และสารใด ๆ ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

“กากของเสีย” หมายความว่า ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นของแข็ง ที่อาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน

“ของเสียอันตราย” หมายความว่า ของเสียที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนด้วยสิ่งใด ๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือมีคุณสมบัติที่เป็นอันตรายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ อนามัยของประชาชน

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำที่มีการปนเปื้อนด้วยสิ่งใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน

“อากาศเสีย” หมายความว่า อากาศที่มีการปนเปื้อนด้วยสิ่งใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน

“โรงงานอุตสาหกรรม” หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“ผู้ควบคุม” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำการควบคุม ดูแล ตรวจสอบ วิเคราะห์ หรือดำเนินการอื่นเกี่ยวกับระบบบำบัดหรือกำจัดมลพิษ รวมทั้งใช้การจัดการของเสียหรือ มลพิษด้วยวิธีการอื่นใดที่แหล่งกำเนิดมลพิษจัดให้มีขึ้น

“ผู้รับจ้างให้บริการ” หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นผู้รับจ้างทำการ บำบัด กำจัด หรือจัดการมลพิษ

“เขตอนุรักษ์” หมายความว่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าชายเลนอนุรักษ์ และเขตพื้นที่คุ้มครองอย่างอื่น เพื่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่กฎหมายกำหนด

“การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า กระบวนการศึกษาและประเมินผลกระทบของโครงการหรือกิจการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพอนามัย หรือคุณภาพชีวิต เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบดังกล่าว ผลการศึกษาจัดทำเป็นเอกสาร เรียกว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนสิ่งแวดล้อม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) นายกองการบริหารส่วนจังหวัด

(๒) นายกเทศมนตรี

(๓) นายกองการบริหารส่วนตำบล

(๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๕) นายกเมืองพัทยา

(๖) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“ผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สำหรับกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา

(๓) นายอำเภอ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) ผู้ซึ่งกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“ผู้บริหารกองทุน” หมายความว่า ผู้ที่ทำหน้าที่บริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานกองทุน” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้าง โดยได้รับค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณของกองทุน

“เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ กบอออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นหรือลดค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ในการออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันได้โดยคำนึงถึงขนาด ลักษณะ หรือประเภทของโครงการหรือกิจการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั่วราชอาณาจักร ตลอดจนเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีปและทะเลหลวงที่ประเทศไทยมีสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตราบเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือความตกลงที่ทำกับต่างประเทศ

ในกรณีที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้อ้างถึงจังหวัดหรือกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้หมายความรวมถึงกรุงเทพมหานครหรือให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งและกระบวนการเรียนรู้และพึ่งตนเองของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรับขึ้นทะเบียนสมาชิกขององค์กรชุมชน อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หรือบุคคลซึ่งมีความสนใจในการทำงานด้านการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘ ให้บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๗ มีหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๗ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้ง การปฏิบัติหน้าที่ และบัตรประจำตัวของบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสอง ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องทุกครั้ง

มาตรา ๙ เพื่อเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้นิติบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง หรือการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนเป็นองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนเป็นองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้ขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๙ มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากทางราชการในการดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลหรือข่าวสาร การฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง หรือการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง การจัดการ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๓) การช่วยเหลือชุมชนในพื้นที่ให้ริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง หรือการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง การจัดการ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

(๔) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง หรือการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือการอนุรักษ์ การสงวน การคุ้มครอง การจัดการ หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และเสนอแนะความคิดเห็นต่อรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๕) การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ รวมทั้งเป็นผู้แทนในคดีที่มีการฟ้องร้องต่อศาล เพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ซึ่งได้รับอันตรายหรือความเสียหายนั้นด้วย

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่บุคคลหรือองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ขึ้นทะเบียนต่อกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ให้อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีอำนาจสั่งเพิกถอนการขึ้นทะเบียนของบุคคลหรือองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมนั้นได้

บุคคลหรือองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกเพิกถอนการขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง อาจขอรับการขึ้นทะเบียนใหม่ได้เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนการขึ้นทะเบียน

มาตรา ๑๒ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือภัยอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหาย กระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระวัง หรือบรรเทาผลร้ายจากอันตรายและความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที และในกรณีที่ทราบว่าคุณใดเป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการมิให้บุคคลนั้นกระทำการใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่ภาวะมลพิษในระหว่างที่มีเหตุภัยอันตรายดังกล่าวด้วย

โดยหากบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ได้ใช้งบประมาณหรือทรัพยากรใด ๆ เพื่อการกระทำดังกล่าว ผู้สั่งการจะต้องดำเนินการเพื่อให้บุคคลนั้นได้รับค่าชดเชยค่าใช้จ่ายในงบประมาณ หรือทรัพยากรนั้น จากผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษ แต่หากไม่ทราบผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษ ผู้สั่งการจะต้องจัดให้มีการชดเชยให้กับบุคคลที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวและได้ใช้งบประมาณ หรือทรัพยากรของตนเองในการนั้น

อำนาจในการสั่งการตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีก็ได้

การสั่งการตามวรรคหนึ่ง และการมอบอำนาจตามวรรคสอง ให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่ออกคำสั่ง และให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๓ เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไขระงับหรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยอันตรายจากภาวะมลพิษตามมาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีกำหนดมาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า

หมวด ๒

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ” ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อัยการสูงสุด ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินแปดคนเป็นกรรมการ ในจำนวนนี้จะต้องมีผู้แทนภาคเอกชนร่วมอยู่ด้วยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทน ตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือกระทำการอันเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- (๒) กำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๔๐
- (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งชาติที่รัฐมนตรีเสนอตามมาตรา ๔๑
- (๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามมาตรา ๔๒ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ตามมาตรา ๔๓ และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษและฟื้นฟูคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๔

(๕) เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร และการส่งเสริมการลงทุน เพื่อปฏิบัติตามนโยบายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตราย อันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเสนอตามมาตรา ๖๔ (๑)

(๘) กำกับดูแลและเร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ ข้อบัญญัติท้องถิ่น และคำสั่งที่จำเป็น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ

(๙) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑๐) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม การรักษา และการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึกให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดสรรเงินกองทุนและกำกับการจัดการและบริหารเงินกองทุน

(๑๒) ติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(๑๓) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือคณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น หรือให้คำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อตรวจสอบกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อมูลเสนอมายังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

หมวด ๓ กองทุนสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนสิ่งแวดล้อม” ในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินอุดหนุนหรือให้กู้ยืมในการจัดการระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่น หรือดำเนินการในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน หรือภัยอันตรายต่อสาธารณสุขอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๓ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สินของกองทุนตามมาตรา ๑๑๗
- (๒) เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (๓) เงินที่ได้จากการจัดเก็บค่าใช้น้ำบาดาลตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

น้ำบาดาล

- (๔) เงินค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือเงินเพิ่ม ที่จัดเก็บตามมาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗

และมาตรา ๘๙

- (๕) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๑๔

- (๖) ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ เงินเพิ่ม ค่าปรับ หรือภาษีอากรที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นของกองทุนหรือส่งเข้ากองทุน

- (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลเป็นคราว ๆ

- (๘) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

- (๙) ดอกผลและผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการดำเนินการของกองทุน

(๑๐) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐกู้ยืมสำหรับการลงทุนหรือนำไปร่วมทุนกับเอกชนเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงหรือขยายระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียรวม หรือมลพิษอื่นที่จัดทำขึ้นเพื่อบริการสาธารณะ รวมทั้งจัดหาและจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ของตน

(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืมเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงหรือขยายระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย หรือมลพิษอื่น รวมทั้งจัดหาและจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เฉพาะในกิจการของตนเอง

(๓) ให้เอกชนกู้ยืมเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงหรือขยายระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียหรือมลพิษอื่น หรือการจัดการลดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง เพื่อการป้องกัน รักษา หรือฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งจัดหาและจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบหรือการจัดการมลพิษดังกล่าว

(๔) ให้ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการกู้ยืมสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย หรือมลพิษอื่น

(๕) อุดหนุนหน่วยงานของรัฐสำหรับการดำเนินงานตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

(๖) อุดหนุนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมในการดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๑๐

(๗) อุดหนุนกรณีฉุกเฉินให้แก่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบในการแก้ไข ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากภาวะมลพิษตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๙๕

(๘) อุดหนุนโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๙๒

(๙) ให้กู้ยืมหรืออุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๑๐) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๕ ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะกรรมการกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทน
กระทรวงพลังงาน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทน
สำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม และผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ
และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งผู้ซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการ
บริหาร การเงิน เศรษฐศาสตร์ การลงทุน กฎหมายหรือด้านสิ่งแวดล้อม ไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ
ให้ผู้บริหารกองทุนเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น
กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ใน
พรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการหรือถูกพักงาน หรือถูกสั่งให้ออกจาก
ราชการหรือออกจากงานไว้ก่อน
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย
- (๘) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ
ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๙) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะ
ร่ำรวยผิดปกติ
- (๑๐) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานของกองทุนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม
และไม่เป็นผู้ประกอบกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่วาระการ
ดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน
  - (๒) พิจารณาอนุมัติเงินกองทุนเพื่อใช้ในกิจการตามมาตรา ๒๔
  - (๓) ให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ แผนการใช้จ่ายเงิน และงบประมาณประจำปีของกองทุน
  - (๔) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุมัติและการอนุมัติเงินกองทุน
  - (๕) กำหนดระยะเวลาชำระเงินที่กู้ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๙) รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม
  - (๖) ออกระเบียบการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่ายเงินกองทุน การใช้จ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน การจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีของกองทุนเป็นสุญญ
  - (๗) ออกระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของพนักงานกองทุน
  - (๘) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง
  - (๙) จัดทำงบการเงินและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
  - (๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหรือตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย
- การออกระเบียบของคณะกรรมการกองทุนตาม (๖) และ (๗) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๐ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

มาตรา ๓๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในการพิจารณาอนุมัติเงินอุดหนุนจากกองทุนตามมาตรา ๒๔ (๕) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาคำขอที่สอดคล้องกับแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตามมาตรา ๔๒ หรือการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ หรือเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นลำดับแรก

มาตรา ๓๓ ในการอนุมัติเงินกองทุนให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนตาม
มาตรา ๒๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙) ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ การอนุมัติให้กู้ยืม
เงินกองทุน คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจ
กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนใดกู้ยืมเงินกองทุน โดยมีกำหนดระยะเวลายาวเป็นพิเศษได้
หรือจะกำหนดให้ลดอัตราดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๔ ในการอนุมัติเงินกองทุนสำหรับกิจการตามมาตรา ๒๔ คณะกรรมการ
กองทุนอาจมอบอำนาจให้ประธานกรรมการกองทุน ผู้บริหารกองทุน หรือคณะอนุกรรมการ กระทำการ
แทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการกองทุน โดยข้อเสนอแนะของเลขาธิการสำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้บริหารกองทุน โดยให้มี
อำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๓๖ ผู้บริหารกองทุนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุนอาจว่าจ้าง
สถาบันการเงินของรัฐเป็นผู้บริหารสินทรัพย์ของกองทุนเพื่อทำหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและการว่าจ้างผู้บริหารสินทรัพย์ของ
กองทุน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๓๗ คณะกรรมการกองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินของรัฐที่
เห็นสมควรเป็นผู้บริหารกองทุนในส่วนที่จะให้กู้ก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริหารกองทุนมีหน้าที่วิเคราะห์ความเป็นไปได้
ในด้านการลงทุนและด้านวิชาการ และให้มีอำนาจทำสัญญาให้กู้ยืมแทนคณะกรรมการกองทุน
ในฐานะผู้ให้กู้ เก็บรักษาและจ่ายเงินกองทุนส่วนนี้ให้ผู้กู้ตามเงื่อนไขในสัญญากู้ยืม รวมทั้งติดตาม
ทวงถามและรับเงินที่ผู้กู้ชำระคืนพร้อมทั้งดอกเบี้ยส่งเข้ากองทุน และให้มีอำนาจกำหนดระเบียบ
เพื่อปฏิบัติการในการให้กู้ยืมเงินได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน

สัญญากู้ยืมตามวรรคสองจะต้องมีเงื่อนไขซึ่งเป็นสาระสำคัญของสัญญา กำหนดให้ผู้กู้
มีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมไป เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของผู้กู้ที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

มาตรา ๓๘ การบัญชีของกองทุนให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับกิจการของกองทุนและรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการกองทุนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

บัญชีของกองทุนให้ถือตามปีงบประมาณ

มาตรา ๓๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี ให้กองทุนจัดทำงบการเงินของกองทุนส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบก่อนเสนอให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบต่อไป

หมวด ๔ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๑ มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๐ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) มาตรฐานคุณภาพน้ำ
- (๒) มาตรฐานคุณภาพอากาศ
- (๓) มาตรฐานระดับเสียงและความสั่นสะเทือน
- (๔) มาตรฐานคุณภาพดิน
- (๕) มาตรฐานคุณภาพตะกอนดิน
- (๖) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่น ๆ

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง จะต้องอาศัยหลักวิชาการ ตามกฎเกณฑ์และหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมหรือ การใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ก็ได้ รวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐาน

ส่วนที่ ๒

การวางแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จัดทำแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติตามนโยบายการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๑๗ (๑)

แผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง อาจจัดทำ เป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาวได้ตามความเหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงสถานการณ์ ปัญหา และเงื่อนไขต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และเพื่อให้การดำเนินการ เป็นไปโดยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนงานหรือดำเนินการ ตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๔๒ เมื่อได้ประกาศใช้แผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แห่งชาติในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยให้ คำนึงถึงสถานการณ์ ปัญหา และเงื่อนไขต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมของจังหวัด และให้เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แผนจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจขยายระยะเวลา ในการจัดทำแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตามวรรคหนึ่งได้ตามความ เหมาะสม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูลในแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด รวมทั้งเสนอความเห็น เบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความ เห็นชอบกับแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งผลการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ ทราบ และนำไปรวมเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดต่อไป

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๗ หรือเขตพื้นที่ ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๔๘ หรือเขตควบคุมมลพิษ ตามมาตรา ๗๔ ให้ผู้ว่า ราชการจังหวัดนำมาตรการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๗๕ มารวม เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

การจัดทำแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่มีการปฏิบัติตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้วมีความจำเป็นต้องขอรับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดิน สำหรับดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๒ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๔๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปรวมไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการที่เสนอคำขอนั้น มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินงาน และบริหารงบประมาณตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจำปี ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด และรายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใดจะต้องดำเนินการในพื้นที่ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างพื้นที่ของสองจังหวัดขึ้นไป เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์หรือระบบนิเวศตามธรรมชาติของพื้นที่นั้น หรือเพื่อประโยชน์ในการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางในการจัดทำแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเรื่องนั้น และนำไปกำหนดไว้ในแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดของแต่ละจังหวัดต่อไป

ส่วนที่ ๓

เขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๔๖ การคุ้มครองและจัดการพื้นที่เขตอนุรักษ์และเขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามแผนจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๔๑ และตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นโดยทั่วไป หรือเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ หรือเป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือมีระบบนิเวศตามธรรมชาติที่อาจถูกทำลาย หรืออาจได้รับผลกระทบกระเทือนจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้

โดยง่าย ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจออก
กฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่นั้นเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ก่อนการออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนใน
พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมมีส่วนร่วมในการออกกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการ
คุ้มครอง ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ไว้ใน
กฎกระทรวงด้วย

(๑) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือน
ต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๒) ห้ามกระทำการกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทาง
เปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่นั้นจากลักษณะตามธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ
เกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม

(๓) กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐหรือ
เอกชนที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ
สิ่งแวดล้อม

(๔) กำหนดวิธีการจัดการโดยเฉพาะสำหรับพื้นที่ รวมทั้งกำหนดขอบเขต หน้าที่และ
ความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการร่วมมือและประสานงาน
ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศตามธรรมชาติ
ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในพื้นที่นั้น

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครอง ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตามที่
เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้น

(๖) กำหนดเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่รัฐมนตรีจะดำเนินการแต่งตั้งเป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบและควบคุมให้มีการปฏิบัติตามมาตรการใน (๑) (๒) และ (๕)

การจัดทำและการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตาม (๓)
ให้นำบทบัญญัติส่วนที่ ๔ การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๙ ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม
เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือ
เขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีหรืออาจจะมีปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
รุนแรงที่จำเป็นจะต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยทันที และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่มี
อำนาจตามกฎหมายหรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที ให้รัฐมนตรีโดยความ
เห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้
มาตรการคุ้มครองอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๔๘ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อคุ้มครอง
ป้องกัน แก้ไข และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่นั้นได้

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการ
คุ้มครอง และกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น

การขยายระยะเวลาและการยกเลิกประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การออกประกาศ การขยายระยะเวลา และการยกเลิกการกำหนดเขตพื้นที่ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕๐ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรืออาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคสอง อาจกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทและขนาดของโครงการ โดยต้องกำหนดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียด้วย

ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร รัฐมนตรีจะประกาศกำหนดให้โครงการหรือกิจการตามประเภทและขนาดที่ประกาศกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการขอต่ออายุใบอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จะจัดตั้งขึ้นในพื้นที่ได้มีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและได้รับความเห็นชอบแล้ว และเป็นมาตรฐานที่สามารถใช้กับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดเดียวกันหรือในพื้นที่ลักษณะเดียวกันได้ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจประกาศกำหนดให้โครงการหรือกิจการในทำนองเดียวกันถือปฏิบัติโดยได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก็ได้

โครงการหรือกิจการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องแสดงความยินยอมปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น หรือที่กำหนดเพิ่มเติม โดยต้องเสนอมาตรการที่จะต้องปฏิบัติให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตราต่าง ๆ ที่กำหนดไว้สำหรับโครงการหรือกิจการที่ผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาต โดยให้ถือเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

ในกรณีที่มีการแก้ไขหรือปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้สำหรับโครงการหรือกิจการประเภทหรือขนาดใดหรือที่จัดตั้งขึ้นในพื้นที่ใด ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตราต่าง ๆ ที่แก้ไขหรือปรับปรุงไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการส่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตด้วย โดยให้ถือเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นเพิ่มเติม

มาตรา ๕๒ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายสำหรับโครงการหรือกิจการนั้น ร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ชำนาญการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ เป็นโครงการหรือกิจการของหน่วยงานของรัฐหรือโครงการหรือกิจการที่หน่วยงานของรัฐร่วมงาน หรือดำเนินการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะทำการศึกษาความเหมาะสมของโครงการหรือกิจการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขอให้บุคคลหรือสถาบันใดซึ่งเป็นผู้ชำนาญการหรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทำการศึกษาและเสนอรายงานหรือความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

กรณีโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ เป็นโครงการหรือกิจการของหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือไม่ต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น จัดทำและเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินโครงการหรือกิจการด้านการคมนาคมขนส่ง การชลประทาน การป้องกันสาธารณสุข โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัย หรือความมั่นคงทางพลังงาน ในระหว่างที่รอผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจการนั้น อาจเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกชนผู้รับดำเนินการตามโครงการหรือกิจการไปพลางก่อนได้ แต่จะลงนามผูกพันในสัญญาหรือให้สิทธิกับเอกชนผู้รับดำเนินการตามโครงการหรือกิจการไม่ได้

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ เป็นโครงการหรือกิจการที่จะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายก่อนเริ่มการก่อสร้างหรือดำเนินการ ให้บุคคลผู้ขออนุญาตเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการเสนอรายงานดังกล่าวอาจจัดทำเป็นรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๕๐ วรรคสองก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอการส่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่งไว้จนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๕ จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตรวจสอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่เสนอมา หากเห็นว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอมามีได้จัดทำให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐ วรรคสอง หรือมีเอกสารไม่ครบถ้วน ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแจ้งให้บุคคลผู้ขออนุญาตที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น

ในกรณีที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นว่ารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เสนอมามีได้จัดทำถูกต้องและมีเอกสารครบถ้วน หรือได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องและครบถ้วนตามวรรคสามแล้ว ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาต่อไป

ในการดำเนินการตามมาตรานี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้

มาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่รับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือในกรณีที่ให้ถือว่า
คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายพิจารณา
อนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตหรือหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้นต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็นชอบ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจ
อนุญาตตามกฎหมายรอกการสั่งอนุญาตแก่บุคคลผู้ขออนุญาตไว้ก่อน จนกว่าบุคคลผู้ขออนุญาตได้
ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมใหม่ตามแนวทาง
หรือรายละเอียดที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการกำหนด เมื่อบุคคลดังกล่าวได้เสนอรายงานการ
ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมซึ่งได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมหรือได้จัดทำใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการเสนอรายงานดังกล่าว
ถ้าคณะกรรมการผู้ชำนาญการมิได้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่า
คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือในกรณีที่ถือว่า
คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบ ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ
ความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้โครงการหรือกิจการที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายให้ก่อสร้าง
หรือดำเนินการโดยไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดำเนินการดัดแปลง
หรือเปลี่ยนการใช้ประเภทหรือขนาดของโครงการหรือกิจการจนเข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการ
ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เว้นแต่ผู้ขออนุญาตดัดแปลง หรือ เปลี่ยนการใช้ประเภทหรือขนาด
ของโครงการหรือกิจการจะได้เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมี
อำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น และต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่งไม่สามารถกำหนด
มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ หรือคณะกรรมการผู้ชำนาญการไม่ให้ความเห็น
ชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย
นั้นอนุญาตให้ดัดแปลงหรือเปลี่ยนการใช้ประเภทหรือขนาดของโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่ง

ในระหว่างที่เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ห้ามมิให้ทำการ
ก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยเด็ดขาด หากมีการฝ่าฝืนให้ถือว่าเป็นอาคาร
โครงการหรือกิจการที่ไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้

การจัดทำและพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามวรรคหนึ่ง
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๓ และ ๕๔ โดยอนุโลม และให้
เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายรอกการสั่งอนุญาตสำหรับโครงการหรือกิจการตามวรรคหนึ่ง
ไว้จนกว่าจะทราบผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕๗ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ให้กรรมการผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับ มอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการมีอำนาจตรวจสอบสถานที่ที่เป็นที่ตั้งของโครงการหรือกิจการที่ เสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๕๘ เมื่อคณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบหรือในกรณีที่ยกข้อว่า คณะกรรมการผู้ชำนาญการให้ความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนำมาตราการตามที่เสนอไว้ใน รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปกำหนดเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุ ใบอนุญาต โดยให้ถือว่าเป็นเงื่อนไขที่กำหนดตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

มาตรา ๕๙ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นจาก คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการสามารถ นำไปใช้เพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีหรือประกอบการพิจารณาอนุมัติหรืออนุญาต ตามกฎหมายได้เป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้มีหนังสือแจ้งความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือความเห็นชอบของ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ แล้วแต่กรณี

หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของโครงการหรือกิจการทบทวน ความเหมาะสมของมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระเบียบปฏิบัติที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศกำหนด

มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ รัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจกำหนดให้การจัดทำรายงานการ ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ ต้องจัดทำหรือได้รับการรับรองจากผู้รับใบอนุญาตเป็น ผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงาน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักใช้ และการเพิกถอนใบอนุญาต การเตือนผู้ขอรับใบอนุญาต และค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการเพื่อ พิจารณาผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหรือ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นกรรมการอยู่ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ชำนาญการให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การ ประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการ โดยอนุโลม

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้นำหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าของโครงการหรือกิจการที่ได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตตามมาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๕ จัดทำรายงานการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายและสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยให้ถือเป็นเงื่อนไขในการสั่งอนุญาตหรือต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๕๘

การจัดทำและเสนอรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๖๒ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการได้รับเบี้ยประชุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการได้รับค่าตอบแทนในการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การกำหนดอัตราเบี้ยประชุมตามวรรคหนึ่งและค่าตอบแทนตามวรรคสอง อาจกำหนดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงลักษณะและประเภทของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

หมวด ๕

การควบคุมมลพิษ

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการควบคุมมลพิษ

มาตรา ๖๓ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมมลพิษ” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมอนามัย เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงพลังงาน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานและประสบการณ์เกี่ยวกับการควบคุมมลพิษหรือกฎหมายสิ่งแวดล้อม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ ให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำและเสนอแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขอันตรายอันเนื่องมาจาก ภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (๒) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการส่งเสริมด้านอาชีพการและการลงทุน ของเอกชนเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษและการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (๔) ให้ความเห็นชอบแก่รัฐมนตรีในการออกประกาศตามมาตรา ๖๖
- (๕) ออกประกาศกำหนดมาตรการสำหรับการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๕
- (๖) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของ ของเสียอันตรายหรือมลพิษอื่นตามมาตรา ๗๗
- (๗) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทโครงการหรือ กิจกรรมที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลพิษ
- (๘) ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการกำหนดอัตราค่าบริการ สำหรับระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๘๘
- (๙) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการเรียกให้เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรหรือมีผู้ร้องขอตามมาตรา ๙๕
- (๑๐) ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชนเพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ
- (๑๑) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม แห่งชาติปีละหนึ่งครั้ง
- (๑๒) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมาย
- (๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ควบคุมมลพิษ

การจัดทำแผนปฏิบัติการตาม (๑) ต้องเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไข อันตรายอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ

มาตรา ๖๕ คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษแต่งตั้งโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

(๒) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ที่เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษดังกล่าวต้องปฏิบัติ

(๓) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษตาม (๒) ที่จะต้องมีผู้ควบคุม

(๔) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ และหลักเกณฑ์ในการจัดทำทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ

(๕) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำรายงานในการระบายหรือปล่อยมลพิษ และหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานในการระบายหรือปล่อยมลพิษ

การกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตาม (๑) จะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามสภาพสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ หรือลักษณะการปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อม หรือกำหนดรายละเอียดของชนิด ประเภท ความเข้มข้น หรือปริมาณของสารมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้แตกต่างจากชนิด ประเภท ความเข้มข้น หรือปริมาณของสารมลพิษที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมก็ได้ รวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานด้วย

ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการมีผู้ควบคุมตามมาตรา ๖๖ (๓) และจัดทำรายงานในการระบายหรือปล่อยมลพิษตามมาตรา ๖๖ (๕) หากมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้ดำเนินการในเรื่องนี้ไว้แล้ว

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานดังกล่าวไม่ต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) ให้มาตรฐานดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น แต่ถ้ามาตรฐานดังกล่าวต่ำกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) ให้ส่วนราชการที่มีอำนาจตามกฎหมายนั้นแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) ในกรณีที่มี

อุปสรรคไม่อาจดำเนินการเช่นนั้นได้ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด และเมื่อมีคำชี้ขาดเป็นประการใดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำชี้ขาดนั้น

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มีกฎหมายอื่นบัญญัติให้อำนาจส่วนราชการใดกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องใดไว้ แต่ส่วนราชการนั้นไม่ประกาศกำหนดมาตรฐานดังกล่าวให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดในเรื่องนั้นได้ และให้ถือว่าเป็นมาตรฐานตามกฎหมายในเรื่องนั้นด้วย

ส่วนที่ ๓

การควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษ

มาตรา ๖๙ น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นที่ได้รับการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นของหน่วยงานของรัฐหรือของผู้รับจ้างให้บริการจะต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนดตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๖๗

มาตรา ๗๐ ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้จัดให้มีบริการระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ มีหน้าที่ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นที่หน่วยงานของรัฐนั้นจัดให้มีขึ้น ในกรณีเช่นว่านี้ หน่วยงานของรัฐจะจ้างผู้รับจ้างให้บริการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ให้บริการหรือจัดการระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นเป็นผู้ดำเนินงานและควบคุมการทำงานของระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการเก็บรวบรวม การขนส่ง และการจัดส่งน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษมาสู่ระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งข้อกำหนด ข้อห้าม ข้อจำกัด และเงื่อนไขต่าง ๆ สำหรับการระบายหรือปล่อยทิ้งน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นจากแหล่งกำเนิดมลพิษลงสู่ระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗๑ ผู้ใดประสงค์จะขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับจ้างให้บริการ เพื่อรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่แบบคำขอต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๗๒ ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมให้กับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๓) เว้นแต่เป็นผู้ควบคุมตามกฎหมายอื่น หรือได้รับใบอนุญาต ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๔
เขตควบคุมมลพิษ

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าท้องที่ใดมีปัญหามลพิษซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการกำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมมลพิษตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยทุกห้าปี และในกรณีที่ความจำเป็นในการกำหนดให้ท้องที่ดังกล่าวเป็นเขตควบคุมมลพิษเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงการประกาศกำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษให้เหมาะสม

มาตรา ๗๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๓ ร่วมกับส่วนราชการที่เสนอให้มีการประกาศเขตควบคุมมลพิษจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษนั้น และนำไปรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดตามมาตรา ๔๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑)

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินภาวะมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหาและผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดเป้าหมายและมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๔) ประเมินการและจัดทำคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ

(๕) จัดทำมาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นสำหรับดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ

(๖) กำหนดแนวทางในการติดตามและการประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

(๗) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในการจัดทำแผนปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้กรมควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

มาตรา ๗๕ เมื่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๔๓ แล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว

ให้คณะกรรมการควบคุมมลพิษประกาศมาตรการสำหรับการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกาศคณะกรรมการควบคุมมลพิษตามวรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องจัดหาที่ดินสำหรับการดำเนินการควบคุม ลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่ไม่สามารถจัดหาที่ดินของรัฐได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการจัดหาที่ดินของเอกชนเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นที่ตั้ง ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายให้เสนอประมาณการและคำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อใช้ในการดำเนินการ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ ให้กำหนดที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต่อไป

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดชนิดและประเภทของของเสียอันตรายหรือมลพิษอื่นในกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม สาธารณสุข และกิจการอย่างอื่นให้อยู่ในความควบคุม ในกรณีนี้ ให้กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และวิธีการ เพื่อควบคุมการเก็บรวบรวม การเก็บรักษา การขนส่งเคลื่อนย้าย การนำเข้ามาในราชอาณาจักร การส่งออกไปนอกราชอาณาจักร หรือการจัดการ บำบัด หรือกำจัดของเสียอันตรายหรือมลพิษอื่นด้วยวิธีการที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนที่ ๕

การตรวจสอบและควบคุม

มาตรา ๗๘ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่ และเขตที่ตั้งของแหล่งกำเนิดมลพิษหรือที่ตั้งของระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ ควบคุมการปล่อยของเสีย หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใดของบุคคลใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานของระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น รวมทั้งตรวจสอบ เก็บตัวอย่างอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น และบันทึกรายงานในการจัดทำทะเบียนการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ และรายงานในการระบายหรือปล่อยมลพิษ หรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ให้สั่งให้หยุดเพื่อตรวจสอบหรือเข้าไปในแหล่งกำเนิดมลพิษที่เคลื่อนที่ได้ หรือกระทำการใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อตรวจสอบอุปกรณ์ของแหล่งกำเนิดมลพิษที่เคลื่อนที่ได้

มาตรา ๗๙ ในการตรวจสอบตามมาตรา ๗๘ (๑) หากปรากฏว่าสภาพการทำงาน ของระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด ไม่สามารถควบคุมการระบายหรือปล่อยทิ้ง อากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่นให้ได้มาตรฐานตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือผู้ควบคุม ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อควบคุมการระบาย หรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น ให้ ได้มาตรฐานตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษ นั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรมให้แจ้งเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

ในการตรวจสอบตามมาตรา ๗๘ (๓) กรณีที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตรวจพบว่า ได้มีการใช้แหล่งกำเนิดมลพิษที่เคลื่อนที่ได้โดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) ให้เจ้าพนักงาน ควบคุมมลพิษที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะได้มีการ แก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑)

ในการออกคำสั่งห้ามใช้ตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษผู้ออกคำสั่งทำ เครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า “ห้ามใช้เด็ดขาด” หรือ “ห้ามใช้ ชั่วคราว” หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่าง เดียวกันไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของแหล่งกำเนิดมลพิษที่เคลื่อนที่ได้ด้วย

การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคสาม หรือการใช้แหล่งกำเนิด มลพิษที่เคลื่อนที่ได้ในขณะที่มีเครื่องหมายดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่เห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการเสนอแนะต่อเจ้าพนักงานตาม กฎหมายซึ่งมีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นในการสั่งปิด พักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งให้หยุดใช้ หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๒) ที่ระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นที่ยังไม่ได้ทำการบำบัด หรือกำจัดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายไม่ดำเนินการตามอำนาจ

หน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษรายงานต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษเพื่อนำเสนอให้
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัตินี้ และเจ้าพนักงานตามกฎหมายซึ่งมีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นไม่มี
อำนาจออกคำสั่งหรือไม่มีอำนาจกระทำการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เมื่อเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ
ได้รับคำสั่งเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้ปรับปรุง แก้ไข หยุด หรือระงับการกระทำที่
ฝ่าฝืนต่อกฎหมายแล้ว ไม่ดำเนินการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษภายในระยะเวลาที่
กำหนดให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจสั่งระงับกิจการบางส่วนหรือทั้งหมดเป็นการชั่วคราว
จนกว่าเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษจะได้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก
หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการกระทำใดที่อาจฝ่าฝืน บทบัญญัติแห่ง
พระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็น
หนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ยึดหรืออายัดสิ่งของ เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี

มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่และ
เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ให้เป็นไปตาม
แบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุม
มลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก
สะดวกตามสมควร และให้พนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเป็นเจ้าพนักงานตาม
ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๘๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ชำนาญการหรือเจ้าหน้าที่ตามมาตรา
๕๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๘ (๑)
ให้ทำต่อหน้าเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ ถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ ให้ทำต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อย
สองคนซึ่งกรรมการผู้ชำนาญการ เจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้
ขอร้องให้มาเป็นพยาน

ส่วนที่ ๖
ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ

มาตรา ๘๖ เพื่อประโยชน์ในการกำจัดและลดมลพิษที่ถูกปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมให้ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดประเภทของโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลพิษที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ระยะเวลา อัตราค่าธรรมเนียม การลดหรือยกเว้น ค่าธรรมเนียม และหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้ตามวรรคหนึ่ง ให้จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมนั้น และนำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๘๗ เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมใดไม่ชำระค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลพิษตามมาตรา ๘๖ ต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งจุดห้าต่อเดือนของจำนวนเงินที่ต้องชำระเศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

เงินเพิ่มที่จัดเก็บได้ตามวรรคหนึ่งให้นำส่งเข้ากองทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๘๘ ในเขตท้องที่ใด ซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและให้บริการระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นของหน่วยงานของรัฐ โดยเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินจากกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณากำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศใช้ในเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดเป็นอัตราเดียวหรือกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละเขตท้องที่ก็ได้

มาตรา ๘๙ ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จัดให้มีบริการระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่น มีหน้าที่จัดเก็บค่าบริการตั้งแต่วันที่ประกาศกำหนดอัตราค่าบริการตามมาตรา ๘๘ มีผลใช้บังคับ

ค่าบริการที่จัดเก็บได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยให้นำไปเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย

ของเสีย หรือมลพิษอื่น ของหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดเก็บค่าบริการนั้น หรือในกรณีที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนให้นำมาหักส่งเข้ากองทุนตามอัตราส่วนที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

หมวด ๖

มาตรการส่งเสริม

มาตรา ๕๐ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือมลพิษอื่น รวมทั้งอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือใช้การจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการมีสิทธิขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการได้ ดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับความช่วยเหลือด้านอาหารขาเข้าสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่จำเป็นที่ไม่สามารถจัดหาได้ภายในราชอาณาจักร

(๒) การขอรับอนุญาตนำเข้าผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ติดตั้ง ควบคุม หรือดำเนินงานระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือใช้การจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาและว่าจ้างบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้ควบคุมเครื่องจักร อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตาม (๑) ได้ภายในราชอาณาจักร รวมทั้ง ขอยกเว้นภาษีเงินได้ของบุคคลนั้นที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมในราชอาณาจักรด้วย

เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษใดไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง แต่ประสงค์ที่จะจัดให้มีระบบ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือของตนเอง เพื่อทำการบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย ของเสียอันตราย หรือใช้การจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใดที่เกิดจากกิจการหรือการดำเนินกิจการของตนมีสิทธิที่จะขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๕๑ คำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือจากทางราชการตามมาตรา ๕๐ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาคำขอรับการส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความจำเป็นในทางเศรษฐกิจ การเงิน และการลงทุนของผู้ยื่นคำขอแต่ละราย และในกรณีที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอ ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแนะนำให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้นเพื่อให้การส่งเสริมหรือให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

มาตรา ๕๒ เจ้าของโครงการหรือกิจกรรมใด มีการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในโครงการหรือกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือใช้วัตถุอันตรายหรือกระบวนการในการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด มีสิทธิได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการปล่อยมลพิษ หรือได้รับเงินอุดหนุนในการดำเนินการจากกองทุน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับการยกเว้นค่าธรรมเนียมหรือเงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษและความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

หมวด ๗

ความรับผิดทางแพ่ง

มาตรา ๕๓ แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นนั้นเกิดจาก

- (๑) เหตุสุดวิสัย
- (๒) การสงคราม
- (๓) การกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๔) การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ซึ่งได้รับอันตรายหรือความเสียหาย

มาตรา ๕๔ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่รัฐ ตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

มาตรา ๕๕ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๕๓ และผู้มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายตามมาตรา ๕๔ ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายในอัตราไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่แท้จริง รวมทั้งต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมของหน่วยงานของรัฐในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น และการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เสียหายไปให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงสภาพเดิมด้วย ทั้งนี้ ในกรณีที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย และในเวลาที่เหมาะสมคดีเป็นการพันวิสัยจะหยั่งรู้ได้แน่ชัดว่าความเสียหายนั้นมีเพียงใด ศาลอาจกำหนดในคำพิพากษาหรือคำสั่งว่ายังสงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะแก้ไขคำพิพากษาหรือคำสั่ง

นั้นอีกภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่ก่อนการแก้ไขต้องให้อีกาสคู่ความอีกฝ่ายที่จะคัดค้าน

ในกรณีที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรเข้าดำเนินคดีต่อเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษเกี่ยวกับการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ หรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้เสียหายตามมาตรา ๙๓ ซึ่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม คณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการโดยความเห็นชอบของอัยการสูงสุด เพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาแก่เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษในศาลได้ และในการนี้ ให้พนักงานอัยการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง

ให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่อนุมัติ อนุญาต หรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม รวมทั้งดำเนินคดีเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือผู้มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ

ในการดำเนินการขจัดมลพิษหรือฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานตามวรรคสาม ให้ดำเนินการประสานเพื่อใช้เงินจากกองทุนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้สามารถขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการ และให้หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่ติดตามและเรียกร้องค่าใช้จ่ายคืนกองทุนไปพลางก่อน

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๑๒ หรือขัดขวางการกระทำตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวหรือขัดขวางการกระทำใด ๆ ตามคำสั่งดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๗ ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดินของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๗ หรือตามประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ ผู้ใดก่อสร้างหรือดำเนินโครงการหรือกิจการก่อนเสนอรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งแสนบาท หากยังก่อสร้างหรือดำเนินโครงการหรือกิจการในระหว่างการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษใด โดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียง หรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือต่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่ง กระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่ออย่างอื่น ผู้กระทำความผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๑ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๒) ผู้ใดระบายหรือปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดหรือกำจัดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดในมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๑) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๒) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีที่การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง กระทำในเขตควบคุมมลพิษ ผู้กระทำความผิดดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๖ (๔) หรือ (๕) ผู้ใดไม่จัดทำทะเบียนการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ หรือไม่จัดทำรายงานการระบายหรือปล่อยมลพิษ หรือจัดทำไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศที่ออกตามมาตรา ๖๖ (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๕ ผู้ควบคุมผู้ใดดำเนินกิจการในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ มาตรการ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดรายงานตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง (๕) โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๙ วรรคแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามมาตรา ๗๙ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๑ เจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใด จ้าง วาน ใช้ หรือกระทำการใด ๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งไม่ได้รับใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดหรือกำจัดอากาศเสีย น้ำเสีย ของเสีย หรือมลพิษอื่นซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๑๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบแต่ละคณะให้มีจำนวนสามคน และต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการ
เปรียบเทียบ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียวหรือ
เป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้
ในกรณีที่พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่
พบว่าผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และผู้นั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวน
เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ
ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้นั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๕ ให้องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๑๑๖ ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๗ ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สินของกองทุนสิ่งแวดล้อม
ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปเป็นของกองทุน
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๘ คำขอจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินตามแผนปฏิบัติการเพื่อการ
จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมจังหวัดที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอขอตั้งเป็นงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว
แต่ยังมิได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณ
ให้ส่วนราชการที่เสนอคำขอนั้น โดยให้ถือว่ารัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการที่เสนอคำขอเป็นผู้ยื่น
งบประมาณประจำปีงบประมาณของส่วนราชการที่เสนอคำขอนั้น

มาตรา ๑๑๙ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๐ บรรดารายงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๑ ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ

มาตรา ๑๒๒ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

---

๑. ใบอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการ ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	ปีละ	๕,๐๐๐ บาท
๒. ค่าขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
๓. ค่าขอการขึ้นทะเบียนเป็นผู้รับจ้าง ให้บริการ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
๔. ใบอนุญาตเป็นผู้ควบคุม	ปีละ	๕,๐๐๐ บาท
๕. ค่าธรรมเนียมการปล่อยมลพิษ	ปีละ	๑๐,๐๐๐ บาท ต่อตันมลพิษ
๖. ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐๐ บาท
๗. การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต	